

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 284/07-37

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. novembra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť V. M., t. č. vo väzbe, zastúpeného advokátom JUDr. J. V., B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1 To 28/07 z 20. marca 2007, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. M. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 24. apríla 2007 doručené podanie V. M., t. č. vo väzbe (ďalej len „sťažovateľ“), označené ako „*Dovolanie pre porušenie zákona Krajským súdom v Prešove, sp. zn. 4 T 164/06, zo dňa 20. 3. 2007*“.

Z označeného podania vyplýva, že Okresný súd Humenné (ďalej len „okresný súd“) po preskúmaní obžaloby podanej proti sťažovateľovi a ďalšiemu obvinenému uznesením

sp. zn. 4 T 164/06 z 15. januára 2007 obžalobu odmietol, vec vrátil prokurátorovi a zároveň rozhodol o ponechaní sťažovateľa vo väzbe. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podal sťažnosť prokurátor Okresnej prokuratúry v H. aj sťažovateľ, ktorý namietal uznesenie v časti, ktorou bol ponechaný naďalej vo väzbe. O uvedených sťažnostiach rozhodol Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 1 To 28/07 (sťažovateľ nesprávne uvádza sp. zn. 4 T 164/06, pozn.) z 20. marca 2007 tak, že zrušil napadnuté uznesenie v časti, v ktorej okresný súd odmietol obžalobu a vec vrátil prokurátorovi, a okresnému súdu uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol a zároveň sťažnosť sťažovateľa zamietol.

Sťažovateľ v súvislosti s označeným uznesením krajského súdu uvádza, že *„podľa mňa bol porušený zákon a to: právo na moju obhajobu...“*, a poukazuje na to, že vyšetrovateľ v prípravnom konaní svojím postupom znemožňoval účasť jeho obhajcu na vyšetrovacích úkonoch. Vo vzťahu k časti označeného uznesenia krajského súdu, ktorou zamietol jeho sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu, ktorým bol ponechaný vo väzbe, sťažovateľ vo svojom podaní uvádza, že *„... nemám dôvod sa skrývať, lebo viem a chcem dokázať moju nevinu“*, a poukazuje, že jeho ponechanie vo väzbe z dôvodu, že sa bude skrývať, je neopodstatnené.

Ústavný súd na základe obsahu podania sťažovateľa dospel k záveru, že jeho zámerom bolo podať sťažnosť proti označenému uzneseniu krajského súdu podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Keďže podanie v predloženom znení neobsahovalo náležitosti kvalifikovanej sťažnosti predpísané v § 20 a § 50 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd vo výzve z 26. apríla 2007 poučil sťažovateľa, aké náležitosti má sťažnosť obsahovať, a vyzval ho, aby v lehote 10 dní od doručenia doplnil svoje podanie o chýbajúce náležitosti, a zároveň ho upozornil, že v opačnom prípade môže byť jeho sťažnosť odmietnutá podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľ podaním doručeným 2. mája 2007 požiadal ústavný súd o predĺženie lehoty na doplnenie podania, následne 15. mája 2007 a 22. mája 2007 doručil ústavnému súdu ďalšie podania označené ako «*Doplnenie môjho „Dovolania“ zo dňa 24. 4. 2007*» a «*II. Doplnenie môjho „Dovolania“ zo dňa 24. 4. 2007*». V oboch týchto podaniach sťažovateľ podrobne popisuje okolnosti, za akých bol 26. mája 2005 zadržaný a následne vzatý do väzby, a poukazuje, že v jeho trestnom spise dodnes nie je zápisnica o jeho výsluchu pri zadržaní ani uznesenie o vzatí do väzby, ktoré „... *nemám a ani žiadne od 26. 5. 2005 mi nebolo doručené*“, čo tiež považuje za porušenie svojich práv.

Dňa 24. mája 2007 bola ústavnému súdu doručená sťažnosť sťažovateľa podpísaná jeho právnym zástupcom advokátom JUDr. J. V., ktorá obsahuje všetky náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde. Právny zástupca s odkazom na skutočnosti uvedené v predchádzajúcich podaniach sťažovateľa okrem iného poukazuje na skutočnosť, že krajský súd v odôvodnení označeného uznesenia svoje rozhodnutie «*odôvodnil najmä tým, že neuznal dôvody porušenia práva sťažovateľa na obhajobu a dôvody na doplnenie dokazovania dôvodiac, že „... Zo zápisníc, ktoré sa nachádzajú na č. l. 474 a 479 vyplýva, že mala byť uskutočnená konfrontácia medzi obvineným V. M. a P. P. Táto konfrontácia nebola vykonaná, pretože obv. M. odmietol vykonať konfrontáciu. Namietal predovšetkým tú skutočnosť, že nie je prítomný jeho obhajca JUDr. V.*

Z listinných dôkazov, ktoré sa nachádzajú na č. l. 474 a na č. l. 481 vyplýva, že o termíne vykonania konfrontácií bol obhajca obvineného upovedomený. Úkonu sa však nezúčastnil z vlastnej viny. Bola mu zo strany orgánov činných v prípravnom konaní daná možnosť zúčastniť sa vykonania tejto konfrontácie. Takisto s výsledkami vyšetrovania, tohto úkonu sa nezúčastnil, ospravedlnil sa až po vykonaní tohto úkonu.

Nemožno tak konštatovať, že došlo k porušeniu práva obvineného na obhajobu, pretože zo strany orgánov činných v prípravnom konaní bol obhajca obvineného o termíne úkonov riadne uzrozmenný. Úkonov sa nezúčastnil a ospravedlnil sa až po vykonaní úkonu, pokiaľ sa týka oboznámenia s výsledkami vyšetrovania...».

Právny zástupca sťažovateľa označuje citované časti odôvodnenia označeného uznesenia krajského súdu ako „*nepravdivé a zavádzajúce*“ a aj prostredníctvom listinných

dôkazov poukazuje na to, že predvolania na procesné úkony mu neboli doručené v lehotách ustanovených zákonom, a tiež na to, že „vyšetrovateľ PZ úmyselne naplánoval procesné úkony v termínoch, ktoré obhajca pri výsluchu dňa 26. 09. 2006 uviedol ako nevyhovujúce z dôvodov neprítomnosti...“. Z uvedených dôvodov bola namietaná zákonnosť týchto úkonov, ako aj porušenie práva sťažovateľa na obhajobu.

Vo vzťahu k tej časti označeného uznesenia krajského súdu, ktorou bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľa proti jeho ponechaniu vo väzbe, sa v sťažnosti poukazuje, že dôvody väzby „boli vykonštruované orgánmi činnými v tomto konaní“ a zdôrazňuje, že „väzba má trvať len na nevyhnutný čas, nemá nahrádzať výkon trestu odňatia slobody. Sťažovateľ je však vo väzbe takmer dva roky, jeho trestná vec je ukončená, bola podaná obžaloba, nie je preto dôvod na ďalšie obmedzovanie sťažovateľa na slobode“.

Podľa názoru sťažovateľa boli označeným uznesením krajského súdu porušené jeho základné práva, a preto navrhuje, aby ústavný súd vo veci jeho sťažnosti vydal tento nález:

„Krajský súd v Prešove ako odvolací súd pri rozhodovaní o väzbe, v konaní vedenom Okresným súdom v Humennom pod sp. zn.: 4 T 164/06 porušil práva sťažovateľa vyplývajúce z čl. 5 ods. 3 a ods. 4, čl. 6 ods. 1 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2, Ústavy Slovenskej republiky.

Vydaným Uznesením Krajského súdu v Prešove, sp. zn.: 1 To 28/07, zo dňa 20. 3. 2007, v trestnej veci vedenej proti sťažovateľovi a spol. Okresným súdom v Humennom pre spolupáchateľstvo trestného činu podvodu podľa §§ 9 ods. 2, 250 ods. 1, 3, 4, písm. b Tr. zák. (zák. č. 140/1961 Zb.) v konaní o sťažnosti Okresného prokurátora a sťažovateľa proti Uzneseniu Okresného súdu Humenné sp. zn.: 4 T 164/06, zo dňa 15. 1. 2007 boli porušené práva a slobody sťažovateľa.

Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje Krajskému súdu v Prešove, aby vo veci znova konal a vo veci novým rozhodnutím znova rozhodol.

Sťažovateľ žiada uhradiť nemajetkovú ujmu v sume 300.000,- Sk.

Sťažovateľ žiada priznať trovy právneho zastúpenia, ktoré v prípade úspechu budú vyčíslené v zákonom stanovenej lehote.“

Ústavný súd si ešte pred predbežným prerokovaním sťažnosti vyžiadal stanovisko k podaniam sťažovateľa od predsedu krajského súdu. V jeho vyjadrení, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 28. júna 2007, sa okrem iného uvádza:

„Z obsahu podanej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta konanie podľa Trestného poriadku č. 301/2005 Z. z., ako aj nezákonnosť pri rozhodovaní o trvaní väzby obžalovaného a ďalej, že vo veci krajský súd nekonal urýchlene.

Je potrebné konštatovať, že krajský súd, ako aj súd prvého stupňa, Okresný súd Humenné zákonne rozhodovali podľa Trestného poriadku č. 301/2005 Z. z., pretože obžaloba okresnému súdu bola podaná po 1. 1. 2006, teda za účinnosti nového Trestného poriadku.

Na námietku, že krajský súd nekonal urýchlene je potrebné konštatovať, že z obsahu spisu vyplýva, že to tak nebolo. Krajskému súdu bol predložený na rozhodnutie o sťažnosti obžalovaného M., ako aj okresného prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Humenné sp. zn. 4 T 164/2006 zo dňa 15. 1. 2007, dňa 12. 3. 2007. Krajský súd vo veci urýchlene rozhodol a to dňa 20. 3. 2007 napriek tomu, že rozhodoval nielen o sťažnosti obžalovaného voči výroku uznesenia, ktorým rozhodol, že obžalovaný sa ponecháva vo väzbe, ale krajský súd konal aj o sťažnosti okresného prokurátora, ktorým bola obžaloba odmietnutá a vrátená prokurátorovi.

Z uznesenia vyplýva, že krajský súd po preskúmaní veci zistil, že dôvody väzby u obžalovaného aj naďalej trvajú tak, ako sú uvedené v § 67 ods. 1 písm. a), c) Tr. por. Obžalovaný pred vzatím do väzby nerešpektoval predvolanie vyšetrovateľa a z adresy trvalého bydliska sa odsťahoval bez vedomia orgánov činných v prípravnom konaní i napriek tomu, že vedel o vedení trestného stíhania voči jeho osobe.

Obžalovaný je dôvodne podozrivý, že sa opakovane dopustil trestnej činnosti počas dlhšieho obdobia. Táto skutočnosť je obavou z pokračovania v trestnej činnosti obžalovaným na slobode.

Z týchto dôvodov navrhujeme neakceptovať sťažnosť obžalovaného.“

Ústavný súd zaslal vyjadrenie predsedu krajského súdu na vedomie právneho zástupcovi sťažovateľa a vyzval ho, aby v lehote 5 dní k nemu zaujal stanovisko, ak to bude

považovať za potrebné. Právny zástupca sťažovateľa na výzvu ústavného súdu v určenej lehote a ani do dňa predbežného prerokovania sťažnosti nereagoval.

Zo spisu okresného súdu sp. zn. 4 T 164/06 ústavný súd zistil, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Kežmarok č. k. 3 P 118/02-208 z 10. júna 2003 pozbavený spôsobilosti na právne úkony a za opatrovníčku mu bola ustanovená jeho manželka M. M., S. (ďalej len „opatrovníčka“). Ústavný súd na základe toho vyzval právneho zástupcu sťažovateľa, aby mu doručil súhlas opatrovníčky so zastupovaním sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom a zároveň aby mu opatrovníčka predložila splnomocnenie na právne zastupovanie sťažovateľa advokátom JUDr. J. V.. Právny zástupca sťažovateľa doručil požadované doklady ústavnému súdu 18. októbra 2007.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou dožaduje, aby ústavný súd vyslovil porušenie jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práv podľa čl. 5 ods. 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 1 To 28/07 z 20. marca 2007.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba dostaví na pojednávanie.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo

o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Z obsahu sťažnosti a jej doplnení vyplýva, že podľa tvrdení sťažovateľa došlo k porušeniu jeho označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru jednak výrokom napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorým zrušil uznesenie okresného súdu sp. zn. 4 T 164/06 z 15. januára 2007 a uložil mu, aby vo veci znovu konal a rozhodol, ako aj jeho výrokom, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľa proti tej časti označeného uznesenia okresného súdu, ktorou ponechal sťažovateľa vo väzbe.

Na základe uvedeného bolo úlohou ústavného súdu v tomto konaní, opierajúc sa o svoju konštantnú judikatúru, preskúmať, či napadnuté uznesenie krajského súdu, tak v časti, ktorou krajský súd zrušil časť uznesenia okresného súdu sp. zn. 4 T 164/06 z 15. januára 2007, ktorou okresný súd odmietol obžalobu a vrátil vec prokurátorovi, a uložil okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol, ako aj v časti, ktorou krajský súd zamietol sťažnosť sťažovateľa proti označenému uzneseniu okresného súdu v časti, ktorou ho ponechal vo väzbe, je z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné a (ne) malo, resp. (ne) mohlo mať za následok porušenie označených práv sťažovateľa.

1. K porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 dohovoru výrokom uznesenia krajského súdu sp. zn. 1 To 28/07 z 20. marca 2007, ktorým zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu sp. zn. 4 T 164/06 z 15. januára 2007 v časti, ktorou okresný súd odmietol obžalobu a vec vrátil prokurátorovi, a uložil okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol

K porušeniu označených práv sťažovateľa malo dôjsť výrokom uznesenia krajského súdu sp. zn. 1 To 28/07 z 20. marca 2007, ktorým zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu sp. zn. 4 T 164/06 z 15. januára 2007 v časti, ktorou okresný súd odmietol obžalobu a vec vrátil prokurátorovi, a okresnému súdu uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol, a podľa sťažovateľa najmä z toho dôvodu, že vyšetrovateľ v prípravnom konaní svojím postupom znemožňoval účasť jeho obhajcu na vyšetrovacích úkonoch.

Sťažovateľ v sťažnosti zastáva názor, že povinnosťou krajského súdu bolo po zistení, že v prípravnom konaní došlo k procesným chybám a porušeniu jeho práva na obhajobu, vytvoriť priestor na odstránenie týchto chýb z prípravného konania tak, že označené uznesenie okresného súdu v časti, ktorou odmietol obžalobu a vrátil vec prokurátorovi, potvrdí. Tým, že krajský súd napadnutým uznesením zrušil túto časť označeného uznesenia okresného súdu došlo podľa sťažovateľa k porušeniu jeho označených práv.

Sťažovateľ konkrétne namieta, že jeho obhajca sa nemohol z dôvodov zavinenia, resp. procesných chýb vyšetrovateľa zúčastniť jednak konfrontácie medzi sťažovateľom a ďalším obvineným v predmetnej veci P. P., ako aj oboznámenia s vyšetrovacím spisom po skončení vyšetrovania.

Zo súdneho spisu a z dokumentácie predloženej sťažovateľom, resp. jeho právnym zástupcom ústavný súd zistil nasledovné:

V spise sa nachádza vyrozumienie vyšetrovateľa o úkone adresované právnenému zástupcovi sťažovateľa o uskutočnení vyšetrovacích úkonov v trestnej veci sťažovateľa 10. októbra 2006 o 9.30 h (konfrontácia medzi obvinenými a oboznámenie sa s vyšetrovacím spisom po skončení vyšetrovania), pričom toto bolo podľa údajov uvedených na druhej strane tohto listu spisu faxom doručené adresátovi (tel. prípojka + 421 2 43415827) 5. októbra 2006 o 14.42 h. Právny zástupca sťažovateľa tvrdí, že mu vyrozumienie bolo doručené až 18. októbra 2006.

V zápisnici o konfrontácii medzi obvinenými z 10. októbra 2006 sa okrem iného uvádza, že sťažovateľ *„nebude odpovedať na položené otázky počas konfrontácie medzi ním a spoluobvineným P. P.*

Toto svoje stanovisko zdôvodňuje tým, že dnešného dňa je pod vplyvom silných liekov, ktoré denne užíva a taktiež aj tým, že dnešného dňa tu nie je prítomný jeho obhajca, a to JUDr. V. J., (...) B., a to aj napriek tomu, že vyšetrovateľom PZ bol obv. M. V. upovedomený o tom, že jeho obhajca, a to JUDr. V. J. bol o tomto úkone riadne a včas vyrozumiený.

Vyšetrotateľom PZ boli prítomné osoby upovedomené, že termín vykonania konfrontácie medzi obv. M. V. a obv. P. P., ktorá sa mala konať dnešného dňa, je stanovený na deň 13. 10. 2006 v čase o 9.30 hod. v ÚVV K. “.

V spise sa nachádza vyrozumienie vyšetrotateľa o úkone adresované právnemu zástupcovi sťažovateľa o uskutočnení vyšetrovacích úkonov v trestnej veci sťažovateľa 13. októbra 2006 o 9.30 h (konfrontácia medzi obvinenými a oboznámenie sa s vyšetrovacím spisom po skončení vyšetrovania), pričom z údajov uvedených na druhej strane tohto listu vyplýva, že faxová správa bola JUDr. V. (tel. prípojka + ...) doručená 10. októbra 2006 o 13.32 h. Právny zástupca sťažovateľa tvrdí, že mu vyrozumienie bolo doručené až 18. októbra 2006.

Z úradného záznamu vyšetrotateľa z 13. októbra 2006 vyplýva, že sťažovateľ sa odmietol zúčastniť tohto procesného úkonu, *„nakoľko nie je prítomný jeho obhajca JUDr. V. J. Vyšetrotateľom PZ bol upovedomený, že jeho obhajca bol o tomto úkone riadne vyrozumený“.*

Zo záznamov o preštudovaní vyšetrovacieho spisu zo 16., 17. a 18. októbra 2006 vyplýva, že právny zástupca sťažovateľa sa tohto procesného úkonu nezúčastnil, v zázname je informácia, že JUDr. V. bol o tomto úkone písomne informovaný 6. októbra 2006.

Vyrozumienie vyšetrotateľa o úkone adresované právnemu zástupcovi sťažovateľa o uskutočnení vyšetrovacieho úkonu v trestnej veci sťažovateľa 17. októbra 2006 o 10.30 h (oboznámenie sa s vyšetrovacím spisom po skončení vyšetrovania), bolo podľa údajov uvedených na osobitnom liste spisu faxom JUDr. V. (tel. prípojka + ...) doručené 13. októbra 2006 o 14.50 h. Právny zástupca sťažovateľa tvrdí, že mu vyrozumienie bolo doručené až 18. októbra 2006.

V spise sa nachádza podanie právneho zástupcu sťažovateľa z 12. októbra 2006 označené ako *„Obvinený V. M. - návrhy na doplnenie dokazovania“*, v ktorom sa okrem iného uvádza: *„Ospravedlňujem sa, ale tak, ako som Vám pri výsluchu dňa 26. 09. 2006*

v K. osobne oznámil, dňa 10. 10. 2006 som sa nemohol k vyšetrovacím úkonom dostaviť. Ospravedlňujem sa zároveň aj na 16. 10. 2006. Z hore uvedených dôvodov sa žiaľ nemôžem dostaviť ani pre vyhotovené fotokópie zo spisového materiálu dňa 13. 10. 2006.“ Podľa spisu bolo toto podanie doručené vyšetrovateľovi 18. októbra 2006.

V spise sa nachádza podanie právneho zástupcu sťažovateľa z 19. októbra 2006 označené ako „*Obvinený V. M. - oznámenie*“, v ktorom sa okrem iného uvádza: „*oznamujem, že k procesným úkonom avizovaným pri výsluchu dňa 26. 09. 2006 o ktorých som napriek oznámeniu o zaneprázdnenosti termínov obdržal vyrozumenie som sa vyjadril a ospravedlnil pri výsluchu dňa 26. 09. 2006 a písomne v návrhoch na doplnenie dokazovania zo dňa 12. 10. 2006, ktoré z dôvodov právnej istoty v prílohe vo fotokópii prikladám.*

Potvrdzujem aj príjem vyrozumenia o úkone - oboznámenie s vyšetrovacím spisom po skončení vyšetrovania, na deň 17. 10. 2006 o 9.30 hod. v ÚVV K., odoslaný vyšetrovateľom PZ faxom, avšak tento som prevzal dňa 18. 10. 2006, teda po termíne, o ktorom prevzatí prikladám vo fotokópii potvrdenie o prijme faxu. Z vyššie uvedeného dôvodu žiadam na vykonanie uvedeného procesného úkonu určiť iný vhodný termín...“

Z odôvodnenia uznesenia okresného súdu sp. zn. 4 T 164/06 z 15. januára 2007 týkajúceho sa výroku, ktorým okresný súd odmietol obžalobu a vec vrátil prokurátorovi, vyplýva, že okresný súd toto svoje rozhodnutie oprel o skutočnosti,

- že sa nevykonala konfrontácia medzi spoluobvinenými z dôvodu, že sa jej nezúčastnil právny zástupca sťažovateľa, pričom sťažovateľ trval na jeho prítomnosti,

- že sa uskutočnilo oboznámenie s obsahom spisového materiálu bez prítomnosti právneho zástupcu sťažovateľa napriek tomu, že sťažovateľ uviedol, že „*nie je schopný vzhľadom na svoj zdravotný stav, sa oboznamovať s obsahom spisového materiálu...“*,

- že neboli vypočutí svedkovia; poškodení P. P. a M. H., hoci je to dôležité pre náležité zistenie skutkového stavu,

- že návrh právneho zástupcu sťažovateľa z 10. októbra 2006 na doplnenie dokazovania nebol akceptovaný.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia sp. zn. 1 To 28/07 z 20. marca 2007 týkajúceho sa výroku, ktorým zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu sp. zn. 4 T 164/06 z 15. januára 2007 v časti, ktorou okresný súd odmietol obžalobu a vec vrátil prokurátorovi, a okresnému súdu uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol, okrem iného uviedol:

„... Zo zápisníc, ktoré sa nachádzajú na čl. 471 a 479 vyplýva, že mala byť uskutočnená konfrontácia medzi obvineným V. M. a P. P. Táto konfrontácia nebola vykonaná, pretože obv. M. odmietol vykonať konfrontáciu. Namietal predovšetkým tú skutočnosť, že nie je prítomný jeho obhajca JUDr. V.

Z listinných dôkazov, ktoré sa nachádzajú na čl. 474 a na čl. 481 vyplýva, že o termíne vykonania konfrontácií bol obhajca obvineného upovedomený. Úkonu sa však nezúčastnil z vlastnej viny. Bola mu zo strany orgánov činných v prípravnom konaní daná možnosť zúčastniť sa vykonania tejto konfrontácie. Takisto obhajca obv. M. bol riadne upovedomený o termíne oboznámenia s výsledkami vyšetrovania, tohto úkonu sa nezúčastnil, ospravedlnil sa až po vykonaní tohto úkonu.

Nemožno tak konštatovať, že došlo k porušeniu práva obvineného na obhajobu, pretože zo strany orgánov činných v prípravnom konaní bol obhajca obvineného o termíne vykonávania úkonov riadne uzromený. Úkonov sa nezúčastnil a ospravedlnil sa až po vykonaní úkonu, pokiaľ sa týka oboznámenia s výsledkami vyšetrovania.

Pokiaľ sa okresný súd domáha vykonania dokazovania v rámci prípravného konania, táto skutočnosť už podľa Trestného poriadku č. 301/05 nie je dôvodom na vrátenie veci prokurátorovi. Okresný súd už nemôže úspešne sa domáhať vykonania dokazovania v rámci prípravného konania vrátením veci prokurátorovi na došetrenie. Nie je ani povinnosťou súdu prvého stupňa pri preskúmaní obžaloby zisťovať dôvodnosť postavenia obvineného pred súd. Takéto dôkazy sa môžu vykonať v rámci dokazovania na hlavnom pojednávaní pri zachovaní kontradiktórneho procesu, teda prokurátor na hlavnom pojednávaní má svojou aktivitou pri vykonávaní dôkazov preukázať dôvodnosť podanej obžaloby voči obvinenému.“

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd zo spisu i z vyjadrenia predsedu krajského súdu zistil,

že spisová dokumentácia nevyhnutná pre rozhodnutie o odvolaní mu bola doručená 12. marca 2007, pričom krajský súd vo veci rozhodol 20. marca 2007.

Ústavný súd sumarizujúc svoje zistenia na jednej strane konštatoval, že obsah spisu potvrdzuje, že vyšetrovateľ v prípravnom konaní neakceptoval návrhy právneho zástupcu sťažovateľa na doplnenie vyšetrovania a neorganizoval niektoré vyšetrovacie úkony (konfrontácia obvinených a oboznámenie s vyšetrovacím spisom) tak, aby sa ich mohol právny zástupca sťažovateľa nerušené zúčastniť, hoci tvrdenia sťažovateľa, resp. jeho právneho zástupcu o tom, že o ich uskutočnení nebol právny zástupca sťažovateľa vyzrozmeneý v zákonom ustanovenej lehote, nepovažoval za jednoznačne preukázané. Za týchto okolností mohol krajský súd svojím rozhodnutím, ktorým by potvrdil označené uznesenie okresného súdu vo výroku týkajúcom sa odmietnutia obžaloby a vrátenia veci prokurátorovi, vytvoriť priestor na odstránenie týchto procesných „pochybení“ vyšetrovateľa, ktoré nesporne súvisia s právom sťažovateľa na obhajobu.

Na druhej strane po komplexnom zhodnotení všetkých skutočností nachádzajúcich sa v spise a predovšetkým po zohľadnení skutočnosti, že nový Trestný poriadok (zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov), podľa ktorého sa postupuje v trestnej veci sťažovateľa, je založený na princípe kontradiktórnosti a umožňuje na hlavnom pojednávaní vykonať všetky dôkazy navrhnuté sťažovateľom, resp. jeho právnym zástupcom, a tým aj odstrániť niektoré pochybnosti, ktoré vzišli z doterajšieho priebehu konania v trestnej veci sťažovateľa (§ 246 a nasl. Trestného poriadku), ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie krajského súdu je v časti, ktorou zrušil uznesenie okresného súdu sp. zn. 4 T 164/06 z 15. januára 2007 v časti, ktorou okresný súd odmietol obžalobu a vec vrátil prokurátorovi, a uložil okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol, z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné, a preto ho nemožno kvalifikovať ako také, ktoré by signalizovalo, že ním mohlo dôjsť k porušeniu práv, porušenie ktorých sťažovateľ svojou sťažnosťou namieta.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu je tiež posúdiť, či tento nie je zjavne neopodstatnený.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Opierajúc sa o uvedené, ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti, ktorou namietal porušenie svojich označených práv tou časťou napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorou zrušil uznesenie okresného súdu sp. zn. 4 T 164/06 z 15. januára 2007 v časti, ktorou okresný súd odmietol obžalobu a vec vrátil prokurátorovi, a uložil okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol, pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

2. K porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 dohovoru výrokom uznesenia krajského súdu sp. zn. 1 To 28/07 z 20. marca 2007, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľa proti tej časti uznesenia okresného súdu sp. zn. 4 T 164/06 z 15. januára 2007, ktorou ponechal sťažovateľa vo väzbe

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti tvrdí, že dôvody jeho vzatia do väzby „boli vykonštruované orgánmi činnými v tomto konaní“, a zdôrazňuje, že „väzba má trvať len na nevyhnutný čas, nemá nahrádzať výkon trestu odňatia slobody. Sťažovateľ je však vo väzbe takmer dva roky, jeho trestná vec je ukončená, bola podaná obžaloba, nie je preto dôvod na ďalšie obmedzovanie sťažovateľa na slobode“.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia v časti týkajúcej sa výroku, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľa proti tej časti uznesenia okresného súdu sp. zn. 4 T 164/06 z 15. januára 2007, ktorou ponechal sťažovateľa vo väzbe, okrem iného uviedol:

„Ani krajský súd po preskúmaní sťažnosti obvineného, ako aj dôvodov väzby, nezistil, aby došlo k zmene skutočností, ktoré zakladajú väzbu obvineného.

Obvinený bol zobratý do väzby rozhodnutím sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Humenné dňa 26. 5. 2005 pod sp. zn. 3 Tp 209/04. U obvineného boli zistené dôvody väzby, ktoré sú uvedené v § 67 ods. 1 písm. a), c) Tr. por. s tým, že väzba obvineného začala plynúť dňa 26. 5. 2005 o 09.00 hod.

Uplynulý čas od rozhodnutia o vzatí do väzby obvineného nič nezmenil na skutočnostiach, ktoré zakladajú dôvodnosť väzby u obvineného. Stále platí, že je tu dôvodná obava, že obvinený na slobode by sa skrýval a takýmto spôsobom sa vyhýbal trestnému stíhaniu. Pre tento záver svedčí skutočnosť, že obvinený pred vzatím do väzby nerešpektoval predvolanie vyšetrovateľa a z adresy trvalého bydliska sa odsťahoval bez vedomia orgánov prípravného konania.

Samotné okolnosti, za ktorých malo dôjsť ku trestnej činnosti, ktorá obvinenému je kladená za vinu, sú obavou, že obvinený na slobode bude pokračovať v trestnej činnosti. Obvinenému je kladené za vinu, že páchal trestnú činnosť opakovane počas dlhšej doby.“

Opierajúc sa o citované, obsah súdneho spisu, ako aj o vyjadrenie predsedu krajského súdu a rešpektujúc princíp subsidiarity, ako aj svoju stabilizovanú judikatúru, ústavný súd konštatoval, že napadnuté uznesenie krajského súdu je v časti týkajúcej sa zamietnutia sťažnosti sťažovateľa, proti tej časti označeného uznesenia okresného súdu, ktorou ponechal sťažovateľa vo väzbe riadne odôvodnené, nie je arbitrárne a z ústavného hľadiska je akceptovateľné a udržateľné, a preto pri predbežnom prerokovaní aj v tejto časti sťažnosť sťažovateľa odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa s ostatnými návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2007